Wydanie wieczorne.

Cena 4 halerze.

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny, założony w r. 1893 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

„GŁOS NARODU“

Wychodzi dwa razy dziennik, o godz. 12-ej w południe i o godzinie 6-ej wieczorem.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 60 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 10, w innych państwach Związku kor. 12. Za dwurazową wysyłkę dziennie DOPŁACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal. Nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja nie zwraca. Adres Red. Ul. św. Krzyża L. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Telefon Nr. 180.

„GŁOS NARODU“

Osobna prenumerata za wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu z odnoszeniem do domu 1 koronę.

Numer połudn. 10 hal. wieczorny 4 hal. Listy pieniężne przekazy na prenumeratę i inseraty, franco do Administracji „Głosu Narodu“. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchji i w państwie niemieckiem. Reklamacje

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowem „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskiej L. 3. Od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., układ tabelaryczny, liczbowy od wiersza 36 h. za pierwszy raz, każdy następny 18 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz — Nekrologi itd. 60 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dukes, H. Schalek, E. Braun, Kalscherz & Schierl, R. Mosse, Friedl, w Berlinie F. R. Cos, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Trevise, John F. Jones & Cie.

Nr. 95. Kraków, czwartek 28 lutego 1907 r. ROK XV.

Kronika.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków, 28 lutego.

Prognoza: Pochmurno lecz często słonecznie, mierne wiatry, temperatura mało zmieniona, pogoda zmienna, powoli polepsza się.

— **Konferencje duchowne** dla panów i młodzieży akademickiej wypowie w kościele św. Anny X. dr. J. Caputa w dniach od 3 do 7 marca, zawsze o godzinie 7 wieczór. Bilety wstępu można dostać w zakrystyi kościoła.

— **Z teatru miejskiego.** Afisz piątkowy zapowiada „Kandidę“, świetną sztukę Bernarda Shaw'a. Rolę tytułową odtworzy pani Przybyłko - Potocka. Niezależnie od prób „Kandidy“, artyści pracują nad próbami „Czajki“ Czechowa. Reżyserja dokłada starań, by niezwykłą tę nowość repertuaru wystawić jaknajstaranniej.

— **W czytelni Polskiego Związku** niewiast katolickich, odbędzie się dnia 2 marca w sobotę o godz. 4 popoł. pogawędka zbiorowa 4 osób na temat „Wychowanie dzieci w klasach niższych“. Po pogadance dyskusya. Wstęp 20 hal. przeznaczony w myśl odezwy Związku Pomocy nardowej dla rodzin w Poznańskiem

— **Jubileusz Elizy Orzeszkowej.** Naczelne kierownictwo tak w organizacyi, jak w urządzeniu „rautu“ na cześć Orzeszkowej, odbyć się mającego w d. 11 marca, objęła pani prezydentowa Leowa. Dziś o godz. 4 popoł. pod jej przewodnictwem w mniejszej sali starego teatru, toczyć się będą obrady nad ułożeniem bogatego i interesującego programu, tego trzeciego wieczoru uroczystości jubileuszowych. Jak wiadomo na pierwszy wieczór (9 marca) przypada w teatrze miejskim przedstawienie „Hardych dusz“ w zupełnie nowej obsadzie i inscenizacyi; na drugi zaś (10 marca) przedstawienie „Meira Ezofowicza“ w teatrze ludowym. nadto dowiadujemy się, że uzupełnieniem i zakończeniem sympatycznego obchodu będzie „Wieczór“ Koła artystyczno—literackiego (13 marca) przez zarząd tego koła pięknie uplanowany.

— **Sprawozdanie z posiedzenia Sekcyi ekonomicznej** odbytego w dniu 27b. m. pod przewodnictwem p. dr. Domańskiego.

Przedstawiony przez Magistrat program budowy wychodków publicznych kosztem 125.000 kor. z funduszu inwestycyjnego sekcya w zasadzie przyjęła i poleciła przedstawić go komisyi kanałowo-brukowej, a następnie komisyi inwestycyjnej. Według tego projektu ustęp na plantacyach obok poczty ma być rozebrany, rozszerzony i ustawiony na plantach obok pałacu sztuki, wskutek czego wychodek obok OO. Reformatów usunięty będzie. Ustęp z miejsca obok rondla bramy Floryańskiej, ma być przeniesiony na plac u wylotu plantacyi na ulicę Długą i odpowiednio będzie rozszerzony. Dotychczasowe drewniane ustępy na rynku Kleparskim, na placu Groble, na Nowym placu, przy ul. Zwierzynieckiej za mostem na Rudawie i przy ul. Szerokiej mają być rozebrane, a w ich miejsce stanąć mają nowe. Ustępy w Sukiennicach mają być zniesione, a w ich miejsce wybudowane będą podziemne w rynku głównym. Prócz tego wybudowane będą nowe wychodki żelazno-betonowe w następujących miejscach: na plantacyach obok głównej poczty, na plantach obok bramy Floryańskiej, na placu Jabłonowskich, przy ul. Karmelickiej, obok kolei wału, u zbiegu ul. Dietla i pl. Wielopole, w podkopie na ul. Lubicz, lub na placu przed dworcem, przy rogatce ul. Długiej lub w ul. Słowiańskiej i wreszcie na Małym Rynku.

W myśl wniosku Magistratu, uchwaliła Sekcya poprzeć petycyę Rady powiat. i gminy Myślenice o połączenie automobilowe Krakowa z Myślenicami i Chabówką.

— **Koncert Tow. Muzycznego**, który odbędzie się w piątek dn. 1 marca w sali starego teatru, posiada następujący program: Czajkowski Symfonia 5 op. 64, e-mol: a) Andante, Allegro con anima, b) Andante cantabile, c) Valse, d) Andante meastoso, Allegro vivace. Orkiestra 100 pp. i amatorska.

Paderewski: Sonata op. 21, es-mol: a) Allegro con fuoco, b) Andante ma non troppo, c) Finale, Jerzy Lalewicz.

Moniuszko: Sonety krymskie: na sola, chór mieszany i orkiestrę: a) Intrada, b) Cisza morska, c) Zegluga, d) Burza, e) Ruiny, f) Noc, g) Czatyrdah, h) Pielgrzym, i) Epilog.

Początek o godzinie pół do 8 wieczorem. Ceny miejsc: Krzesło na sali: Rząd 1 do 9 po Koron 4, rząd 10 do 16 po Koron 3, rząd 17 do 20 po koron 2. Krzesło na galeryi: Nr. 1 do 107 po koron 2, dalsze po koron 1. Prawo wstępu mają tylko członkowie Tow. Muzycznego Bilety wcześniej nabywać można w Towarzystwie Muzycznem (Plac Szczepański L. 1 II p. a w dzień koncertu w kasie od ulicy Jagiellońskiej w godzinach od 11 do 1 przedpołudniem i od 4 do 6 po południu.

— **Konkurs na wsparcie dla ociemniałych.** Celem nadania jednorazowego wsparcia w kwocie 124 koron, z fundacyi dla ślepych śp. Józefa Kosvitzky'ego, rozpisał Magistrat m. Krakowa konkurs z terminem do dnia 20 marca br. O wsparcie to, którego wypłata nastąpi w rocznicę śmierci śp. fundatora, tj. w dniu 17 maja br., ubiegać się mogą tylko osoby ociemniałe, bez różnicy wyznania i płci, zamieszkałe stale w Krakowie, godne pomocy i istotnie jej potrzebujące. Osoby, posiadające wymagane kwalifikacye, mają wnieść prośby o powyższe wsparcie do Wydziału krajowego we Lwowie na ręce Prezydenta miasta Krakowa i zgłosić się w godzinach urzędowych do zapisu na to wsparcie z potrzebnymi dokumentami w miejskiem biurze ubogich (Wydział 6 Magistratu, ul. Posel ska l. 9 II piętro).

Repertuar teatru miejskiego w Krakowie.

We czwartek 28 bm.: „Sganarel“ kom. w 1 ak. Moliera, „Król Kandaules“ dram. w 3 akt. Andre Gide.

W piątek 1 marca: „Kandida“— sztuka w 3 aktach B. Shawa (występ p. Marji Przybyłko.

W sobotę 2 marca; „Czajka“—komedja w 4 aktach. Ant. Czechowa—(nowość).

W niedzielę 3 marca u godzinie 3: „Księżyc i słońce“ „Pożegnanie“ „Antkowe wesele“ i „Folwark Primerose“. O godzinie 7: „Moralność pani Dulskiej“

W poniedziałek 4 marca: „Wesele“ (występ p. Maryi Przybyłko.)

—ooOoo—

Telegramy.

Wydalanie polskich uczniów.

Berlin. Komisja budżetowa sejmu pruskiego rozpoczęła wczoraj obrady nad etatem oświaty.

Komisarz rządowy oświadczył na zapytanie co do relegowania polskich uczniów ze szkół, że wydalania rozpoczęto w seminaryach nauczycielskich i zakładach przygotowawczych. Okoliczność, że rodzice zabraniają dzieciom w szkołach ludowych odpowiadać po niemiecku, a nie w seminarjach lub innych szkołach dowodzi, że nie wchodzi w grę sumienie, lecz wzgląd polityczny. Dzieci pochodzących z takich rodzin nie można w przyszłości dopuścić do zawodu nauczycielskiego. Dalszy krok polega na tem, że powstają powszechne wątpliwości, czy w gimnazyach państwowych należy wychowywać ludzi, którzy później organizować będą walkę przeciw powadze państwa.

Procesy redaktorów polskich w Poznańskiem.

Poznań. Szambelan papieski proboszcz Józef Klos, redaktor *Przewodnika katolickiego*, skazany został za przekroczenie z § 110 (wezwanie do strejku szkolnego) na 450 marek g r z y w n y. Prokurator wnosił miesiąc więzienia.

Walka z polskością.

Berlin. 26-go lutego. Wniosek rządowy w sprawie dalszego wzmocnienia żywiołu niemieckiego na kresach wschodnich ma być, podobno, przedstawiony sejmowi pruskiemu jeszcze przed Wielkanocą. Rząd domagać się będzie w tym wniosku głównie uchwalenia kilku miljonów marek dla komisji kolonizacyjnej. Pozatem w ministerjum spraw wewnętrznych rozważany jest istotnie projekt nadania komisji kolonizacyjnej prawa wywłaszczania własności ziemskiej Polaków. Koło polskie miało wobec tego postanowić, że jeżeli sejm przyjmie wniosek o wywłaszczeniu, to wszyscy posłowie polscy złożą mandaty i polecą rozgoryczonym wyborcom polskim głosować na socjalistów.

Sądy polowe w Król. Pol.

Warszawa. W Lublinie rozstrzelano Franciszka Chorekiego, Stanisława Sierpnia i Józefa Golińskiego, skazanych przez sąd wojskowy polowy na śmierć za zbrojny napad bandycki.

W Będzinie rostrzelano Władysława Cisę za napad zbrojny, z udziałem dwóch innych bandytów, których stracono na mocy wyroku sądu polowego w d. 13 b. m. oraz Roberta Kałusaja za napad bandycki w Sosnowcu.

Wybory w Warszawie.

Warszawa. Wczoraj w sali kolumnowej ratusza prawyborcy dokonali wyboru 2 posłów m. Warszawy. Jak było do przewidzenia zostali wybrani kandydaci koncentracji narodowej p.p. Dmowski i Nowodworski. Przed głosowaniem przedstawiciele Zjednoczenia postępowego opuścili salę, poczem obu kandydatów wybrano jednogłośnie. Przed gmachem, gdzie odbywały się wybory, zgromadził się tłum publiczności, który zgotował posłom owację.

Bandyci w roli żandarmów.

Woroneż. Do kupcowej Kozłowej przybyło czterech bandytów w uniformach żandarmskich. Jeden z nich był w mundurze oficerskim i pod pozorem poszukiwania monet fałszywych zrabowali gotowizną rb. 600 i kosztowności na sumę rb. 2.000, przyczem spisywali protokół.

Obstrukcja w Dumie.

Petersburg. Jak donosi „Ruś" październikowcy postanowili działać w Dumie łącznie ze skrajną prawicą i urządzać większości lewicy obstrukcję śpiewaniem hymnu „Boże caria chrani".

Wykrycie drukarni.

Kijów. Nocą policja wykryła w pełnym ruchu tajną drukarnię głównego komitetu ukraińskiego Związku socjalno-demokratycznego stronnictwa p. t. „Spiska". Znaleziono zapas czcionek drukarskich i 1,200 gotowych proklamacji. Aresztowano dwóch żydów jedną żydówkę i jednego chrześcijanina, zajętych pracą drukarską.

Kuropatkin w opałach.

Petersburg. Krąży tu sensacyjna pogłoska jakoby generałowie: Kaulbars, Gripenberg, Renenkampf i Bilderligd każdy w swojem imieniu, wyzwali generała Kuropatkina na pojedynek za zdania, wygłoszone o nich w książce o wojnie rosyjsko-japońskiej.

Ustąpienie Stołypina.

Petersburg. (Tel. aj. pet. zaprzecza informacjom dzienników francuskich i niemieckich, jakoby Stołypin ustąpić miał ze stanowiska ministra spraw wewnętrznych.

Wybory do Dumy.

Petersburg. (Pet. aj. tel.). Do wczoraj wieczora znany był wynik wyboru 472 posłów do Dumy. Z 292 wybranych członków lewicy, 76 należy do kadetów, 49 jest socjalistów, 15 socjalno-rewolucyjnych, 93 członków innych stronnictw. Liczba posłów innych stronnictw nie ulega zmianie.

Kadeci w Dumie.

Petersburg. Przywódzca partji kadetów Miljukow, oświadczył w rozmowie o rezultatach wyborów, że według wszelkiego prawdopodobieństwa, kadeci dzięki poparciu partyi pokrewnych, Polaków i grup robotniczych osiągną w Dumie państwowej większość.

Zamach na w. ks. Mikołaja Mikołajewicza.

Berlin. „Local-Anzeiger" donosi z Petersburga jeszcze niektóre szczegóły o zamachu na wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza. — Skrzynkę z bombą położono na szynach kolejowych w Carskiem Siole i to tuż pod pałacem cesarskim. Jestto kolejka, z której korzystają tylko członkowie cesarskiego domu. Starszy konduktor Michajłow obserwował jakiegoś człowieka, jak ten małą skrzynkę kładł na szyny, chwycił go nawet za poły, ale tamten się wyrwał i uciekł. W skrzynce znajdowała się bomba, według zdania rzeczoznawców strasznie działająca. Była ona 7 cali długą i 5 cali szeroką z dwoma szklanemi rurkami i 8 miedzianemi klamrami, a zawierała 31 i pół funta rtęci i rozmaite materyały wybuchowe.

W. ks. Mikołaj Mikołajewicz miał tamtędy przejeżdżać wieczorem i nie ulega wątpliwości, że zamach planowany był przeciw jego osobie.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) Według urzędowych informacyj człowiek, który onegdaj usiłował wykonać zamach na linii kolejowej Carskiego Sioła, wtargnął przy pomocy dorobionego klucza na stacyę kolejową w Carskiem Siole i położył na szynach bombę trzy minuty przed odjazdem w. ks. Mikołajewicza.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) Znaleziona onegdaj wieczorem na linii kolejowej w Carskiem Siole bomba miała cylindrową formę około 22 centymetrów długości i 13 centymetrów szerokości, a zawierała 3 funty dynamitu i 28 kapsli wybuchowych. Jej siła wybuchowa była w możności rozbić cały pociąg.

Sądzą, że sprawcą był dawny posługacz kolejowy. Pociąg kolejowy przeprowadzono na inny tor i w. książe jeszcze tego samego wieczora odjechał.

Proces morderców Herzensteina.

Petersburg. Według doniesienia „Towarisz cza", zwrócił się związek prawdziwych Rosjan do cara z telegraficzną prośbą, aby proces przeciw mordercom Herzensteina powierzony został do przeprowadzenia sądom rosyjskim, a nie prowadzony był przez „stronniczy sąd finlandzki."

Tortury w więzieniu ryskiem.

Ryga. Dla przeprowadzenia śledztwa w sprawie poruszanych przez prasę licznych faktów torturowania w tutejszem więzieniu przez policyę, przybył tu szef departamentu policyjnego Truszwicz.

Prezydyum nowej Dumy.

Petersburg. Centralny komitet partyi kadetów proponuje na prezydenta Dumy przewodniczącego ziemstwa moskiewskiego Gołowina, zaś na wiceprezydentów jednego Polaka i jednego z partyi robotniczych.

Katastrofa pod Hoek van Holland.

Hoek van Holland. Do wczoraj pochowano 66 ciał, z których dwa kobiece nie zdołano agnoskować. Ponieważ uratowano 15 osób, przeto brak jeszcze ciał sześćdziesięciu.

Żałoba w Tryeście.

Tryest. Przekupki na targu [illegible]rzynowym, na znak żałoby po ofiarach katastrofy „Imperatrix", przybrały wielką studnię w [illegible] i kwiaty i umieściły dokoła zapalone lampki. Lista składek, rozpisanych przez dziennik „Piccolo" wykazuje już kwotę 25 tysięcy koron.

Demonstracya przeciw „Wesołej wdówce".

Tryest. Wczoraj wystawiono tu po raz pierwszy głośną operetkę Lehara „Wesoła wdówka". Teatr był przepełniony wytworną publicznością. Nagle na galeryi odezwały się krzyki i gwizdania, a równocześnie rozrzucono kartki drukowane w kiepskim języku włoskim, z których wynika, że powodem demonstracyi jest obraza Montenegro, wypływająca z treści operetki. Policya wydaliła z teatru około 50 demonstrantów, poczem przedstawienie, kierowane przez autora dobiegło do końca wśród owacyi.

Rokowania ugodowe.

Budapeszt. Węg. Biuro koresp. donosi z Wiednia. Dziś o godz. 11 przed południem dr. Wekerle złożył wizytę prezydentowi ministrów br. Beckowi. Następnie odbyła się między obома premierami konferencja w sprawie ugodowej.

Pojedynek.

Budapeszt. Dziś o godz. 11 przed południem odbył się pojedynek na pałasze między wiceprezydentem Sejmu a znanym dziennikarzem Mereyem Horwathem. Horwath lekko ranny.

Strejk profesorów uniwersytetu bukaresztońskiego.

Bukareszt. Z powodu wniesionego do sejmu projektu reformy studyów uniwersyteckich, rozpoczęli profesorowie unifersytetu kontr-agitację i postanowili zaprzestać wykładów. Część studentów przyłączyła się do tego strejku.

Audjencja u cesarza.

Wiedeń. Cesarz przyjął dziś na posłuchanie wiceprezydenta sądu kraj. wyższego w Krakowie p. Stebelskiego.

Wystawa automobilów w Wiedniu.

Wiedeń. Dzisiaj odbyło się otwarcie międzynarodowej wystawy automobilów, przez arcyksięcia Leopolda Salvatora w zastępstwie protektora arcyksięcia Franciszka Ferdynanda, który z powodu przeziębienia nie mógł przybyć.

Ubezpieczenie robotników.

Berno morawskie. W Sejmie pos. Filipiński uzasadniał nagłość wniosku o ubezpieczeniu robotników na starość i na wypadek niezdolności do pracy, oraz zabezpieczenia ich wdów i sierót.

Podróże królów.

Drezno. Król Fryderyk August udaje się dnia 2 marca w podróż do Portugalii, gdzie zabawi przez 3 tygodnie, w tem 3 dni w Lizbonie.

Rzym. Komenda 3 departamentu morskiego odebrała rozkaz przygotowania 5 okrętów wojennych i sześciu torpedowców, które mają towarzyszyć królowi w podróży do Pireus.

Kościół we Francyi.

Rzym. „Osservatore Romano ogłasza dzisiaj notę autoryzowaną, w której oświadcza, że Rewelacje pisma „Messidor" o dokumentach zabranych u X. Montagni'niego, są zupełnie fałszywe.

Rozdział Kościoła i państwa w Anglii.

Londyn. Izba niższa przyjęła 178 przeciw 90 głosami rezolucję, żądającą oddzielenia Kościoła od państwa.

Przeniesienie aktów nuncjatury do ambasady austro-węg.

Paryż. W dawnym budynku nucjatury zebrali stę wczoraj przedstawiciele ministerstwa spraw zagranicznych i reprezentant austro-węgierskiej ambasady hr. Nemes. Papiery dawnego archiwum papieskiego włożono do skrzyni i zaopatrzono w pieczęć ministerstwa francuskiego i ambasady austro-węgierskiej. Po spisaniu protokołu, odniesiono skrzynię do ambasady austro-węgierskiej. Skrzynia następnie odesłaną zostanie do pełnomocnika Msgr. Montagniniego.

Paryż. Jak donoszą dzienniki, minister oświaty Briand wczoraj po południu odbył konferencję z prefektem Sekwany w sprawie kontraktów dzierżawczych kościołów.

Pożar w szkole.

Londyn. Z Hochelaga w prowincyi Montreal (Kanada) donoszą, że wybuchł tam w budynku szkolnym pożar, w czasie którego zginęło czterdziestu uczniów i uczenic. Pożar powstał w czasie nauki i rozszerzył się gwałtownie.

Dziatwa rzuciła się do wyjść lub wyskakiwała oknami. Z 250 dzieci, które znajdowały się w budynku szkolnym, 200 odniosło cięższe lub lżejsze kontuzje. Nauczycielka Maxwell okazała nadzwyczaj wiele zimnej krwi i poświęciła swe życie dla ratowania zagrożonej dziatwy. Ciało jej zwęglone znaleziono pod stosem trupów. Przed płonącym budynkiem rozgrywały się rozpaczliwe sceny, gdyż matki usiłowały wedrzeć się do środka dla ratowania swych dzieci. Tylko z trudem zdołano je powstrzymać. Gwałtowna burza i mróz utrudniały akcyę ratunkową.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny Dr. Antoni Beaupre. W drukarni „Głosu Narodu" pod zarządem Stanisława Tomaszewskiego.